

სააქციო
საზოგადოება
ხალიკ ბანკი
საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება

დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული პერიოდისათვის

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის:	
მოგება-ზარალის უწყისი	4
ბალანსი	5
აქციონერთა კაპიტალში ცვლილებების უწყისი	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისი	7
ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები	8-40

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხი მფლობელობის ანგარიში ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და დამოუკიდებელი დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის

წინამდებარე ანგარიშგება განიხილება მე-2 და მე-3 გვერდებზე არსებული დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნაში აღწერილ დამოუკიდებელ აუდიტორთა ვალდებულებებთან ერთად იმ მიზნით, რათა გამორჩეულ იქნას ხელმძღვანელობისა და დამოუკიდებელ აუდიტორთა პასუხისმგებლობა დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) ფინანსურ ანგარიშგებასთან მიმართებაში.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2008 წლის 31 დეკემბრისათვის, მის მიერ წარმოებულ ოპერაციების შედეგს, ფულადი სახსრების მოძრაობას და კაპიტალის ცვლილებას ამავე თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- განსჯასთან და შეფასებებთან დაკავშირებულ მართებული და გონივრული გადაწყვეტილებების მიღებაზე;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არ ივარაუდება, რომ ბანკი გააგრძელებს საქმიანობას უახლოეს მომავალში.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვაზე და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი საბუღალტრო ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას, და ასევე ფინანსური ანგარიშგების ფასს-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე;
- თაღლითობის, შეცდომებისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მდგომარეობით არსებული ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2009 წლის 16 თებერვალს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
16 თებერვალი 2009

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
16 თებერვალი 2009

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

სს ხალიკ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს საბალანსო უწყის დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული მოგებისა და ზარალის, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგების უწყისებს აღნიშნული თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის და ასევე ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-გამარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. მოცემული პასუხისმგებლობა მოიცავს: შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვას და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენისათვის, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას; აგრეთვე ბუღალტრული აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევასა და დანერგვას და მოცემულ გარემოებებისათვის შესაბამისი და დასაბუთებული ბუღალტრული შეფასებების გაკეთებას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობებს. აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებებში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი რისკის შეფასებისას ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული შეფასებების შესაფერისობის შეფასებასა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარისს და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება უტყუარად და სამართლიანად ასახავს სს ხალიკ ბანკი საქართველოს ფინანსურ მდგომარეობას 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას დაარსებიდან ზემოთ მოცემული თარიღით დასრულებული პერიოდისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

საყურადღებო საკითხი

კვალიფიკაციის მიცემის გარეშე ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნა №18-ზე, რომელიც აღწერს ახლანდელ ცვალებადობას მსოფლიო და საქართველოს საფინანსო ბაზრებზე.

16 თებერვალი 2009
თბილისი, საქართველო

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

მოგება-ზარალის უწყისი

დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის

(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4	2,281
საპროცენტო ხარჯი	4	(2)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,279
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით გახორციელებული ოპერაციებიდან	5	23
საკომისიო შემოსავალი	6	3
საკომისიო ხარჯი	6	(3)
სხვა შემოსავალი		10
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		33
საოპერაციო შემოსავალი		2,312
საოპერაციო ხარჯები	7, 19	(3,044)
ზარალი მოგების გადასახადის გადახდამდე		(732)
მოგების გადასახადის სარგებელი	8	101
წმინდა ზარალი		(631)

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
16 თებერვალი 2009
თბილისი

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
16 თებერვალი 2009
თბილისი

8-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ბალანსი

2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის

(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2008
აქტივები		
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	9	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	10, 19	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	11	54
დაფარვის ვადაზე ფლობილი ინვესტიციები	12	16,811
ძირითადი საშუალებები	13	4,461
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები	8	196
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	8	101
სხვა აქტივები	14	4,553
სულ აქტივები		<u>31,927</u>
ვალდებულებები და კაპიტალი		
ვალდებულებები:		
კლიენტთა ანგარიშები	15,19	1,300
სხვა ვალდებულებები	16	258
სულ ვალდებულებები		<u>1,558</u>
კაპიტალი:		
საწესდებო კაპიტალი	17	31,000
დაგროვილი დეფიციტი		(631)
სულ კაპიტალი		<u>30,369</u>
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		<u>31,927</u>

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
16 თებერვალი 2009
თბილისი

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
16 თებერვალი 2009
თბილისი

8-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

**აქციონერთა კაპიტალში ცვლილებების უწყისი
დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის**
(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	დაგროვილი დეფიციტი	სულ კაპიტალი
29 იანვარი 2008		-	-	-
ზრდა საწესდებო კაპიტალში წმინდა ზარალი	17	31,000	-	31,000
		-	(631)	(631)
31 დეკემბერი 2008		31,000	(631)	30,369

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
16 თებერვალი 2009
თბილისი

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
16 თებერვალი 2009
თბილისი

8-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისი

დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის

(ათასობით ქართულ ლარში)

	შენიშვნა	დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:		
ზარალი მოგების გადასახადის გადახდამდე:		(732)
კორექტირება:		
ცვეთა და ამორტიზაცია		105
ცვლილება წმინდა საპროცენტო დარიცხვაში		(28)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(655)
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში საოპერაციო აქტივების ზრდა:		
მინიმალური სავალდებულო რეზერვი საქართველოს ეროვნულ ბანკში მოთხოვნები ბანკების მიმართ		(6)
სხვა აქტივები		(4,616)
სხვა აქტივები		(30)
საოპერაციო ვალდებულებების ზრდა		
მომხმარებელთა ანგარიშები		1,298
სხვა ვალდებულებები		258
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან გადასახადებამდე		(3,751)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(196)
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან		(3,947)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:		
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა		(7,980)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(1,109)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების შესყიდვა		(16,811)
გასაყიდად არსებული ინვესტიციების შესყიდვა		(54)
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან		(25,954)
ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან:		
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის გამოშვება		31,000
წმინდა ფულადი სახსრების მოძრაობა საფინანსო საქმიანობიდან		31,000
წმინდა ზრდა ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		1,099
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	9	-
ფული და ფულის ექვივალენტები, პერიოდის ბოლო	9	1,099

ბანკის მიერ დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის მიღებულმა საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 2,251 ათასი ლარი.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუნიძე
16 თებერვალი 2009
თბილისი

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
16 თებერვალი 2009
თბილისი

8-40 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები შეადგენს ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შენიშვნები
დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
(ათასობით ქართულ ლარში)

1. ორგანიზაცია

სს ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის დახურული სააქციო საზოგადოება, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოში 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სეზ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის №0110246 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტებით სარგებლობა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა №74.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა 1 ფილიალი საქართველოში.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქციონერებს წარმოადგენენ:

	31 დეკემბერი 2008, %
აქციონერები	
პირველი დონის აქციონერი:	
სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი	100%
სულ	100%

სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი საბოლოოდ ექვემდებარება ტიმურ ყულიბაიევისა და დინარა ყულიბაიევის კონტროლს.

ეს ფინანსური ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ ხელმოწერილ იქნა გამოსაშვებად 2009 წლის 16 თებერვალს.

2. წარდგენის საფუძველი

ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველი

ბანკის თანდართული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (ფაისკ) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ქართულ ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონვენციის შესაბამისად გარდა რეალური ღირებულებით აღრიცხული გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტებისა.

საანგარიშგებო ვალუტა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების საანგარიშგებო ვალუტაა – ქართული ლარი.

3. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკა

ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და შეფასება

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ასახვა ბანკის ბალანსზე ხორციელდება მაშინ, როდესაც ბანკი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის მქონე შესყიდვების და რეალიზაციის ასახვა ხდება ანგარიშსწორების გახორციელების დღეს. ფინანსური ინსტრუმენტების რეგულარული ხასიათის მქონე შესყიდვები, რომლებიც შემდგომში სამართლიანი ღირებულებით აისახება გარიგების დადების მომენტიდან ანგარიშსწორების დღემდე, აღიარდება ისევე, როგორც გათვალისწინებული ინსტრუმენტები.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით ექვემდებარება, პლიუს ტრანზაქციის ღირებულება, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების შესყიდვასა და გამოშვებაზე, გარდა სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულებისა მოგება-ზარალში ასახვით. აღნიშნული აქტივების და ვალდებულებების შემდგომი შეფასების პოლიტიკა განხილულია ქვემოთ მოცემულ შესაბამის საბუღალტრო პოლიტიკებში.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში, თავისუფალ სახსრებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში და იმ ქვეყნების ბანკებში განთავსებულ სახსრებს, რომლებიც შედიან ეკონომიური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციაში (ეგთო) 90 დღემდე დაფარვის ვადით.

საქართველოს ეროვნულ ბანკში მინიმალური რეზერვის გამოყენება ექვემდებარება შეზღუდვას და არ არის მიკუთვნებული ფულადი სახსრების ექვივალენტებს.

მოთხოვნები ბანკების მიმართ

თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში ბანკი განათავსებს სახსრებს და ახორციელებს შენატანებს სხვა ბანკებში სხვადასხვა ვადებით. მოთხოვნები ბანკების მიმართ თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში მოთხოვნები ბანკების მიმართ აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საკრედიტო ინსტიტუტებიდან მისაღები თანხები აისახება ყველანაირი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით.

გაუფასურების რეზერვი

ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველის არსებობის შემთხვევაში, ბანკი ადგენს ამ ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვს. გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ნარჩენ ღირებულებასა და მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის, გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან მიღებული თანხების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომელიც წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით. იმ შემთხვევაში, თუ მომდევნო პერიოდში გაუფასურების რეზერვი შემცირდება და ეს შემცირება შეიძლება ობიექტურად მივაკუთვნოთ გაუფასურების რეზერვის აღიარების შემდგომ პერიოდში მომხდარ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების რეზერვი კორექტირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის შემცირებით.

ნარჩენი ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას.

გაუფასურების რეზერვის განსაზღვრა ეფუძნება რისკიანი აქტივების ანალიზს და ასახავს იმ თანხას, რომელიც მენეჯმენტის განსჯით ფარავს შესაბამის დანაკარგს. რეზერვები განისაზღვრება რისკიანი აქტივების ინდივიდუალური შეფასებით იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანია და ინდივიდუალური ან ჯგუფური შეფასებით იმ აქტივებისათვის, რომლებსაც ინდივიდუალურად არ გააჩნია დიდი მნიშვნელობა.

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება აისახება მოგებაზე სარეზერვო ანგარიშის (ამორტიზირებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივები), ან ჩამოწერის (ნარჩენი ღირებულებით ასახული აქტივები) შედეგად. ბალანსში ასახული აქტივებს აკლდება გაუფასურების თანხა. გაუფასურების რეზერვის ობიექტური საფუძველის განსაზღვრისათვის, ბანკი განიხილავს ისეთ ფაქტორებს როგორცაა მსესხებლის ლიკვიდურობა, გადახდისუნარიანობა, ბიზნესისა და ფინანსური რისკების მიმართ დამოკიდებულება, მსგავსი ფინანსური აქტივების გადაუხდელობის ხარისხი და ტენდენციები, ადგილობრივი ეკონომიკის ტენდენცია და მდგომარეობა, აგრეთვე უზრუნველყოფისა და გარანტიების საბაზრო ღირებულება. აღნიშნული და სხვა ფაქტორები, ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად, წარმოადგენენ ფინანსური აქტივის ან აქტივების ჯგუფის გაუფასურებისათვის საკმარის ობიექტურ საფუძველს.

გასათვალისწინებელია ის ფაქტორი, რომ ზარალის შეფასება მოიცავს სუბიექტურ ფაქტორებს. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ აღრიცხული გაუფასურების თანხა საკმარისია რისკს დაქვემდებარებული აქტივებზე განცდილი დანაკარგების დასაფარად ანგარიშგების თარიღისათვის, თუმცა არც ისაა გამორიცხული, რომ გარკვეულ პერიოდში ბანკმა განიცადოს დანაკარგები, რომლებიც უფრო მეტია, ვიდრე აღრიცხული გაუფასურების რეზერვი.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები (ან სადაც შეესაბამება ფინანსური აქტივების ნაწილი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილი) ჩამოწერას ექვემდებარება როდესაც:

- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების ვადა ამოიწურა

- ბანკმა აქტივებიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება გადასცა, ან უფლება დაიტოვა, მაგრამ აიღო ვალდებულება „გადაცემის წესის“ საფუძველზე სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მნიშვნელოვანი დაგვიანებების გარეშე; და
- ბანკმა ან (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მოგება და ზარალი, ან (ბ) არ გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მოგება და ზარალი, თუმცა გადასცა აქტივების კონტროლი.

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება, როდესაც გადაიცემა და გადაცემა წარმოადგენს ჩამოწერას. გადაცემა მოითხოვს, რომ ბანკმა ან: (ა) გადასცეს აქტივებიდან ფულადი სახსრების მიღების კონტრაქტით გათვალისწინებული უფლება მესამე მხარეს; ან (ბ) იტოვებს უფლებას, მაგრამ იღებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას გადაუხადეს მესამე მხარეს ეს ფულადი სახსრები. გადაცემის შემდეგ ბანკი აფასებს გადაცემული აქტივის ფლობისას მიღებულ მოგებასა და ზარალს. თუ ძირითადად ყველა მოგება და ზარალი რჩება, მაშინ აქტივი აისახება ბალანსში. თუ ძირითადად ყველა მოგება და ზარალი გადაეცემა, მაშინ ხდება აქტივის ჩამოწერა. თუ ძირითადად ყველა მოგება და ზარალი არც გადაეცა და არც შენარჩუნდა, ბანკი აფასებს რამდენად შეინარჩუნა აქტივის კონტროლი. იმ შემთხვევაში თუ კონტროლი არ შენარჩუნდა აქტივი ექვემდებარება დაქვითვას. იმ შემთხვევებში სადაც აქტივის კონტროლი შენარჩუნებულ იქნა იგი აგრძელებს აქტივის აღიარება მისი უწყვეტი მონაწილეობის გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები ჩამოწერას ექვემდებარება, როდესაც ვალდებულება სრულდება, გაუქმდება, ან გასდის ვადა.

სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლისაგან მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების ჩამოწერად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა ნარჩენ ღირებულებებს შორის აისახება მოგება-ზარალის უწყისში.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენენ სავალდებულო ფასიან ქაღალდებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ასეთი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზირებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. დისკონტის ამორტიზაცია დაფარვის ვადის დადგომამდე პერიოდის განმავლობაში აისახება, როგორც პროცენტული შემოსავალი, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები წარმოადგენს ინვესტიციებს კაპიტალში, რომლის შენარჩუნება განზრახულია განუსაზღვრელი ვადით. ასეთი ფასიანი ქაღალდები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში ფასიანი ქაღალდების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და გადაფასების შედეგი, გარდა გაუფასურების რეზერვისა, უცოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგება/ზარალისა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული საპროცენტო შემოსავლისა (რომლებიც აისახება მოგება-ზარალის უწყისში), აისახება კაპიტალში. გაყიდვის შედეგად კაპიტალში ნაღიარები გადაფასების შედეგი აისახება მოგება-ზარალის უწყისში. გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად ბანკი იყენებს კოტირებულ საბაზრო ფასებს. თუ არ არსებობს აქტიური ბაზარი ინვესტიციებისათვის, ბანკი სამართლიან ღირებულებას შეფასების მეთოდების საშუალებით ასახავს.

შეფასების მეთოდები მოიცავს საბაზრო გარიგებების მონაცემების გამოყენებას ერთმანეთისაგან დამოუკიდებელი, კარგად გათვითცნობიერებული და ამგვარ გარიგებაში მონაწილეობის სურვილის მქონე მხარეების შესახებ, ასევე ანალიტიკური ხასიათის სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმდინარე ღირებულების შესახებ ინფორმაციის გამოყენებას, დისკონტირებული ფულადი სახსრების შემოდინების ანალიზს და ვარიაციული მოდელის გამოყენებას. თუ არსებობს შეფასების მეთოდი, რომელიც ჩვეულებრივ გამოიყენება ბაზარზე ინსტრუმენტების შესაფასებლად და თუ იყო ნაჩვენები, რომ ეს ტექნიკა უზრუნველყოფს სარწმუნო შეფასებას, რომელიც საბაზრო გარიგებებისათვის გამოიყენება, ბანკი ამ მეთოდს იყენებს.

იმ შემთხვევაში, თუ არაკოტირებული ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების დადგენა შეუძლებელია მართებულად, აღიარებას ექვემდებარება ამორტიზირებული ღირებულებით და შესყიდვის ღირებულებით გაუფასურების გარეშე.

როდესაც აშკარაა, რომ ასეთი ფასიანი ქაღალდები გაუფასურდა, ხდება წინა პერიოდში კაპიტალში აღიარებული აკუმულირებული ზარალის ამოღება და მიმდინარე პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშში ასახვა. ეს ფინანსური აქტივები აისახება გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ცვეთა გამოიქვეითება აქტივების საბალანსო ღირებულებიდან და გამოიყენება აქტივების ჩამოსაწერად მათი ექსპლუატაციის ვადის ამოწურვამდე. ცვეთისა და ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით შემდეგი წლიური განაკვეთების გამოყენებით:

შენობა-ნაგებობები და სხვა უძრავი ქონება	1%
ავტო და აღჭურვილობა	15%
საოფისე და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	20%
სატრანსპორტო საშუალებები	20%
სხვა	15%
არამატერიალური აქტივები	33%

იჯარით აღებული ძირითადი საშუალებების გაუმჯობესების ცვეთა ითვლება მათთან დაკავშირებული იჯარით აღებული აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე. რემონტისა და გაუმჯობესების ხარჯები აისახება გაწვევისთანავე და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს ან ექვემდებარება კაპიტალიზაციას თუ არსებობს ამის საკმარისი საფუძველი.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის იმისათვის, რომ დადგინდეს აღემატება თუ არა ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულება მათ აღდგენით ღირებულებას. აღდგენითი ღირებულება აღემატება სამართლიან ღირებულებას გაყიდვის ხარჯების და არსებული ღირებულების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების აღდგენით ღირებულებაზე გადამეტების შემთხვევაში, აქტივები ექვემდებარება შემცირებას მათ აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურებით მიღებული დანაკარგების აღიარება ხდება შესაბამის საანგარიშგებო პერიოდში და მიეკუთვნება საოპერაციო ხარჯებს. გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების ასახვის შემდეგ, ხდება ძირითადი საშუალებების ცვეთის კორექტირება შემდგომ პერიოდებში, იმისათვის რომ თანაბრად გადანაწილდეს გაანგარიშებული აქტივების საბალანსო ღირებულება ნარჩენი ღირებულების გამოკლებით (თუ ასეთი არსებობს) დარჩენილ სასარგებლო მოხმარების პერიოდზე.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია მოგება-ზარალის უწყისში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას, ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გაანგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომლებიც მოქმედებდა ანგარიშგების პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოიქმნას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე და შესაბამის დასაბეგრ ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისათვის და აისახება საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დასაბეგრი დროებითი განსხვავებებისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმ ფარგლებში, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. ასეთი აქტივები და ვალდებულებები არ ექვემდებარება აღიარებას, თუ დროებითი სხვაობა წარმოიშობა გუდვილიდან ან სხვა აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარებიდან ისეთ ტრანზაქციებში, რომლებიც არ ახდენს გაელენას საგადასახადო და საბუღალტრო მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ძირითად საშუალებებსა და გარე საბალანსო ვალდებულებების რეზერვში, იმ შემთხვევის გამოკლებით როდესაც ბანკი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნაგარაუდები.

გამოქვეითვადი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების ნარჩენი ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი საბალანსო პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა ან ზოგიერთი აქტივის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადი იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის. გადავადებული გადასახადი აისახება მოგება-ზარალის უწყისში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის დაკავშირებულია უშუალოდ კაპიტალთან.

გადავადებული მოგების აქტივები და მოგების ვალდებულებები გაიქვეითება და საბალანსო ანგარიშგებაში აისახება წმინდად, თუ:

- ბანკს აქვს იურიდიული ძალა მოახდინოს მიმდინარე მოგების აქტივის გაქვითვა მოგების ვალდებულებებთან მიმართებაში; და
- გადავადებული მოგების აქტივები და მოგების ვალდებულებები უკავშირდება მოგების გადასახადებს, რომლებიც ერთიდაიგივე საგადასახადო უწყებამ დაუწესა ამავე საწარმოს.

საქართველოში ასევე არსებობს სხვადასხვა გადასახადი, რომლებიც აფასებენ ბანკის საქმიანობას. ეს გადასახადები საოპერაციო ხარჯების ნაწილადაა აღირებული მოგება-ზარალის უწყისში.

მომხმარებელთა ანგარიშები

მომხმარებელთა ანგარიშები თავდაპირველად აღიარებას ექვემდებარება სამართლიანი ღირებულებით. შემდგომში მისაღები თანხები აისახება ამორტიზებული ღირებულებით და ნებისმიერი სხვაობა წმინდა შემოსავალსა და დაფარულ თანხებს შორის აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ვალის საბოლოო გადახდამდე, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს აქვს მიმდინარე იურიდიული ან პირობითი ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება. აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელი უნდა იყოს საკმარისი ხარისხის სიზუსტით.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ბანკის მიერ დადებული ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები, წარმოადგენენ საკრედიტო ოპერაციების უზრუნველყოფას, რომელიც ითვალისწინებს გადახდას კომპენსაციის სახით, იმ შემთხვევისათვის, თუ დებიტორი სასესხო ინსტუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას. ამგვარი ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას სამართლიანი ღირებულებით ექვემდებარება. შემდგომში, ისინი ფასდებიან იმ თანხით, რომელიც უფრო მეტია: (ა) თანხა, რომელიც აღიარებულია რეზერვის სახით, ბას 37 „რეზერვები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“-ს შესაბამისად და (ბ) თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით, ფინანსური გარანტიებიდან, ან პრემიის სახით მომავალში მისაღები შემოსავლების დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით.

პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ბალანსში, მაგრამ წარმოადგენილია ანგარიშსწორებისას სახრების ნებისმიერი გადინების შესაძლებლობის არსებობამდე. პირობითი აქტივი ბალანსში არ აისახება, მაგრამ წარმოადგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური მოგების მიღებაა ნავარაუდები.

საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალში შენატანების აღიარება ხდება თვითღირებულებით. ახალი აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებული გარე ხარჯები, ბიზნეს კომბინაციების გარდა, აკლდება კაპიტალს ყველა დაკავშირებული მოგების გადასახადის გამოკლების შემდეგ.

საპენსიო და სხვა ვალდებულებები

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სახელმწიფო საპენსიო ფონდისათვის გადასახდელი პროცენტი თანამშრომლებისათვის მიმდინარე საპენსიო გადახდებიდან კავდება, ვინაიდან ხორციელდება თანამშრომლის სახელფასო ხარჯის ნაწილის დაკავება და თანამშრომლის სახელით საპენსიო ფონდისათვის გადახდა. ამგვარი ხარჯების აღიარება ხდება იმ პერიოდისათვის, რომელშიც ხდება ხელფასების გაცემა. პენსიაზე გასული თანამშრომლებისათვის პენსიის გადახდას ახორციელებს სახელმწიფო საპენსიო ფონდი. ბანკს არ გააჩნია რაიმე სხვა საპენსიო პროექტი გარდა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო ფონდისა. გარდა ამისა, ბანკს არ გააჩნია პენსიაზე გასვლის შემდგომი ვალდებულება ან სხვა მნიშვნელოვანი კომპენსაცია, რომელიც საჭიროებს დარიცხვას.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება
საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების, ან შემოდინების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა მიმდინარე ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საკომისიო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხორციელდება მომსახურების გაწვევისას.

უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ეროვნულ ვალუტაში გადაფასება ხდება საბალანსო უწყისის შედგენის თარიღისათვის ბანკთაშორის ბირჟაზე დაფიქსირებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული გარიგებები აისახება გარიგების თარიღისათვის მოქმედი კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების გაცვლით გამოწვეული მოგება ან ზარალი აისახება მოგებისა და ზარალის ანგარიშში როგორც საკურსო ცვლილებით გამოწვეული წმინდა მოგება ან ზარალი.

ვალუტის გაცვლითი კურსი

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების შედგენისას:

**31 დეკემბერი
2008**

ლარი/1 აშშ დოლლარი	1.6670
ლარი/1 ევრო	2,3648

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები იქვითება და ბალანსში აისახება წმინდა თანხით, იმ შემთხვევაში თუ ბანკს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს ბალანსში აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა. ბანკი ვალდებულებებთან არ ქვითავს გადაცემულ ფინანსურ აქტივს.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოების წყარო

ბანკის ფინანსური ანგარიშგება მოითხოვს ხელმძღვანელობის შეფასებებსა და დაშვებებს, რომლებსაც გაკლენა აქვს საანგარიშგებო თარიღისათვის აქტივებისა და ვალდებულებების წარმოდგენილ თანხებზე და აღიარებულ მოგებასა და ზარალზე პერიოდის ბოლოსათვის. ხელმძღვანელობა უწყვეტობის პრინციპით აფასებს დაშვებებსა და დასკვნებს. ხელმძღვანელობის შეფასება ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება მოცემულ გარემოებებში. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ დაშვებებისაგან სხვადასხვა პირობებში. ბანკი ფინანსური მდგომარეობის წარმოდგენისათვის მნიშვნელოვნად ითვლება შემდეგი შეფასებები და დაშვებები:

სესხების გაუფასურების რეზერვი

ბანკი რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღირების მიზნით ბანკი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ბანკი სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს შეუსაბამობის მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და (II) ბანკის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ბანკის მხრიდან ანარიცხების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება მატერიალური გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბანკი ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას ეყრდნობა ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ბანკი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებაზე და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც უთითებენ ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდის სტატუსის საწინააღმდეგო ცვლილებაზე და ადგილობრივ ეკონომიკურ პირობებზე, რომელიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს აქტივებზე განცდილ ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით საკრედიტო რისკის მახასიათებლებით და გაუფასურების ობიექტური საფუძვლით, რომელიც საერთოა სესხების ჯგუფისათვის. ბანკი იყენებს ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას და ასწორებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს ამ გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ბანკს არ შეუძლია გაითვალისწინოს რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადექვატურობაზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია სამართლიანი ღირებულებით. ამ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს დადგენილ თანხას, რომლითაც იგი გაიცვლება მოსურვე მხარეებს შორის გარდა იძულებითი, ან სალიკვიდაციო გაყიდვისა. თუ კვოტირებული საბაზრო ღირებულება ხელმისაწვდომია ინსტრუმენტისათვის, სამართლიანი ღირებულება იანგარიშება საბაზრო ღირებულებაზე დაყრდნობით. როდესაც შეფასების პარამეტრები არ ჩანს ბაზრიდან, ან მისი აღება შეუძლებელია საბაზრო ფასებიდან სამართლიანი ღირებულება დგინდება სხვა არსებულ საბაზრო მონაცემებზე დაყრდნობით, რომელიც მართებულია თითოეული პროდუქტისა და ფასის დადგენის მოდელისათვის, რომელიც იყენებს ფინანსურ თეორიებზე დაფუძნებულ მათემატიკურ მეთოდოლოგიას. ფასის დადგენის მოდელი ითვალისწინებენ ფასიანი ქაღალდების კონტრაქტის პირობებს და შეფასების საბაზრო პარამეტრებს, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, ცვალებადობა, გაცვლითი კურსები და კონტრაგენტის საკრედიტო განაკვეთი.

იქ სადაც ბაზარზე დაფუძნებული პარამეტრები არ არსებობს ხელმძღვანელობა დაადგენს ამ პარამეტრის შეფასების საუკეთესო შედეგს იმის გათვალისწინებით, თუ ინსტრუმენტის რა ფასი დადგინდებოდა ბაზარზე. ამ მიდგომის განხორციელებისას გამოიყენება სხვადასხვა ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს: სარწმუნო განსახილველ მონაცემებს, ისტორიულ მონაცემებს და ექსტრაპოლაციის მეთოდებს. თავდაპირველი აღირებისას ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო დასაბუთება არის ტრანზაქციის ფასი, თუ ინსტრუმენტი დასაბუთებულია საბაზრო მონაცემებთან შედარების საფუძველზე. ნებისმიერი სხვაობა ტრანზაქციის ფასსა და ღირებულებას შორის, რომელიც შეფასების ტექნიკას ეფუძნება არ აისახება მოგება-ზარალის უწყისში თავდაპირველი აღიარებისას. შემდგომი მოგება და ზარალი აისახება თუ იგი წარმოიშობა ფაქტორში ცვლილებების შედეგად, რომლებსაც ბაზარზე ითვალისწინებენ ფასის დადგენისას.

ბანკი მიიჩნევს, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებასთან დაკავშირებული ბუღალტრული დაშვებები, იმ შემთხვევაში როდესაც საბაზრო ფასები არ არის ხელმისაწვდომი, წარმოადგენს შეფასების არასაწრმუნოების მთავარ წყაროს, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ იგი საჭიროებს ხელმძღვანელობის შეფასებებს საპროცენტო განაკვეთთან, ცვალებადობასთან, გაცვლით კურსებთან, კონტრაგენტის საკრედიტო შეფასებასთან, შეფასების კორექტირებასა და ტრანზაქციის სპეციფიურ მახასიათებლებთან დაკავშირებით და (II) შეფასებისას ცვლილების აღიარებას ექნება გავლენა აქტივებზე ბალანსში და მოგება-ზარალი, რომელიც შეიძლება იყოს მნიშვნელოვანი.

ხელმძღვანელობას რომ გამოეყენებინა სხვა დაშვებები საპროცენტო განაკვეთთან, ცვალებადობასთან, გაცვლით კურსებთან, კონტრაგენტის საკრედიტო შეფასებასთან და შეფასების კორექტირებასთან დაკავშირებით, ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებისას, იმ შემთხვევაში როდესაც არ არსებობს კვლირებული საბაზრო ფასები, როგორც დიდ ასევე პატარა ცვლილებას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებოდა ბანკის წარმოდგენილ წმინდა მოგებაზე.

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი

ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია თვითღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და დაგროვილი გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, სავარაუდო ტექნიკური მოძველების, ფიზიკური მოხმარებისა და ცვეთას და აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს. ცვლილებამ რომელიმე ერთ პირობაში ან შეფასებაში შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირება.

გადასახადები

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების შეფასების რეზერვის შექმნა ბალანსის შედგენის თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ არ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული რეალიზაცია.

გადასახადები განხილულია შენიშვნა 8-სა და 18-ში.

ახალი და შესწორებული სტანდარტების მიღება

მიმდინარე წელს ბანკმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც შეესაბამება მის ოპერაციებს და ძალაშია 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისათვის. ახალი და შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას არ გამოუწვევია მნიშვნელოვანი ცვლილებები ბანკის საბუღალტრო პოლიტიკაში, რაც გავლენას ახდენს მიმდინარე წელს წარმოდგენილ თანხებზე.

ბას 1 “კაპიტალის განმარტებები”-ის ცვლილებები - 2005 წლის 18 აგვისტოს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ბასსს) გამოსცა ბას 1-ის ცვლილებები, რომლებიც მოითხოვს გარკვეული განმარტებების გაკეთებას საწარმოს მიზნებთან, პოლიტიკასთან და კაპიტალის მართვის პროცესთან დაკავშირებით. დამატებითი ინფორმაცია წარმოდგენილ იქნა ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდისათვის, როგორც ამას შესწორებული ბას 1 მოითხოვს.

ბას 39-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება” და ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარმოდგენა”, სახელწოდებით „ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია” – 2008 წლის 13 ოქტომბერს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა ბას 39-ის და ფასს 7-ის შესწორებები, რომლებიც არადერივატიული ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციის ნებას იძლევიან (გარდა მოგებისა და ზარალის უწყისში სამართლიანი ღირებულებით ასახულისა თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების ოფციის შესაბამისად) სამართლიანი ღირებულებიდან მოგებისა და ზარალის კატეგორიაში და საშუალებას იძლევა განხორციელდეს ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულიდან სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიებში გარკვეულ გარემოებებში. ფასს 7-ის შესწორებას შემოაქვს დამატებითი წარმოდგენის მოთხოვნა, თუ საწარმომ ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია ბას 39-ისა შესაბამისად მოახდინა. შესწორებები ძალაშია 2008 წლის 13 ოქტომბრიდან და გარკვეულ გარემოებებში შეიძლება გათვალისწინებულ იქნას 2008 წლის 1 ივლისიდან.

გამოცემული და ჯერ არ მიღებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად ხელმოწერის დღისათვის, გარდა ბანკის მიერ მიღებული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციებისა, შემდეგი ინტერპრეტაციები იქნა გამოცემული, თუმცა არ იყო ძალაში.

იმკ 9 - “ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადამოწმება”, რომელიც მოითხოვს რომ არ უნდა მოხდეს იმის შეფასება უნდა გამოიყოს, თუ არა ჩართული ფინანსური ინსტრუმენტები მთავარი კონტრაქტისაგან თავდაპირველი აღიარებისას, თუ კონტრაქტში შევიდა ცვლილებები. იმკ 9-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონია ბანკში მოგება-ზარალზე, ან ფინანსურ მდგომარეობაზე.

ფასს 8 – 2006 წლის დეკემბერში ბასსს-მ გამოსცა ფასს 8 „საოპერაციო სეგმენტი”. იგი ჩაენაცვლება ბას 14 „სეგმენტის ანგარიშგება” 2009 წლის იანვრიდან დაწყებული ანგარიშგების პერიოდისათვის. ფასს 8 მოითხოვს საწარმოს მიერ სეგმენტური ანალიზის ანგარიშგებას ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით. ხელმძღვანელობა ამჟამად აფასებს ფასს 8-ის მიღების გავლენას.

ბას 1 – 2006 წლის 6 სექტემბერს ბასსს-მ გამოსცა ბას 1-ის ცვლილებები, რომელიც ცვლის არასაკუთრებრივ ცვლილებებს კაპიტალში სავალდებულო წარმოდგენილ იქნას ფინანსური აღრიცხვის სტანდარტებში, მაგრამ არ საჭიროებს სახელის შეცვლას საწარმოს ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბას 1-ის ცვლილება ძალაშია 2009 წლის 1 იანვრიდან.

ბას 23 – 2007 წლის მარტში ბასსს-მ გამოსცა შეცვლილი ბას 23 „სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები“. მთავარი ცვლილება მდგომარეობს საკრედიტო ხარჯების დაუყოვნებლივ აღიარების ოფციის ამოღებაში, როგორც სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯებთან დაკავშირებული ხარჯებისა, რომლებიც ეხება აქტივებს, რომელთა გაყიდვას, ან გამოყენებას სჭირდება დიდი დრო. საწარმო ასევე ვალდებულია მოახდინოს, როგორც ამგვარი აქტივების ხარჯის ნაწილის გადაყვანა სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალში. სტანდარტი ეხება კვალიფიცირებად აქტივებთან დაკავშირებულ სესხით სარგებლობის დანახარჯებს, რომელთა კაპიტალიზაციის დაწყების თარიღად დადგენილია 2009 წლის 1 იანვარი.

ბას 27 – 2008 წელს სტანდარტი შეიცვალა, როგორც ბიზნეს კომპინაციის პროექტის მეორე ნაწილი. პროექტის ეს ფაზა ერთობლივად განხორციელდა აშშ ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების საბჭოსთან ერთად. ცვლილება პირდაპირ უკავშირდებოდა არაკონტროლირებად წილს და შეიღობილ კომპანიაში კონტროლის დაკარგვის ანგარიშგებას. პროექტის მეორე ფაზის დასასრულს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ გამოსცა შეცვლილი ბას 27-ი, ხოლო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების საბჭომ - ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების საბჭოს უწყება № 160 „არაკონტროლირებადი წილი კოსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში“ შეცვლილი ფასს 3-ის ბიზნეს კომპინაციებისა და ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების საბჭოს უწყება №141 (შეიცვალა 2007 წ.) „ბიზნეს კომპინაციები“-ს პარალელურად. შეცვლილი სტანდარტი გამოყენებულ უნდა იქნას 2009 წლის 1 ივლისით დაწყებული პერიოდისათვის. ასევე ნებადართულია ადრე გამოყენებაც. თუმცა საწარმომ 2009 წლის 1 ივლისამდე არ უნდა გამოიყენოს შესწორებები თუ ასევე არ იყენებს ფასს 3-ს. (შეიცვალა 2008 წელს).

იმკ 11, ფასს 2 – „ჯგუფისა და ხაზინის წილობრივი გადახდის ოპერაციები“ გამოიცა 2007 წლის ნოემბერში. საწარმოები, რომლებიც ახორციელებენ საკუთარ აქციების შესყიდვას, ან რომელთა აქციონერებიც ყიდულობენ აქციებს საწარმოში თანამშრომლების წახალისების მიზნით უნდა აღიარონ ეს წახალისებები კაპიტალით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის საფუძველზე. ეს პრინციპი ეხება ასევე შეიღობილი კომპანიების აღრიცხვიანობას. ინტერპრეტაციები ეფექტურია 2008 წლის 1 მარტით დაწყებული სააღრიცხვო წლიდან.

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:	
საპროცენტო შემოსავალი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	103
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვადაზე ფლობილ ინვესტიციებზე	<u>2,178</u>
სულ საპროცენტო შემოსავალი	<u>2,281</u>
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:	
საპროცენტო ხარჯი მომხმარებელთა ანგარიშებზე	<u>(2)</u>
სულ საპროცენტო ხარჯი	<u>(2)</u>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსურ აქტივებზე	<u><u>2,279</u></u>

5. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან შეადგენს:

	დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა	10
უცხოური ვალუტის გადაფასების შედეგი, წმინდა	<u>13</u>
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციებიდან	<u><u>23</u></u>

6. საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

საკომისიო შემოსავლებსა და ხარჯებს შეადგენს:

დაარსებიდან
2008 წლის 31
დეკემბრით
დასრულებული
პერიოდისათვის

საკომისიო შემოსავალი:

ფულადი ოპერაციები	1
დოკუმენტური ოპერაციები	1
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	1

სულ საკომისიო შემოსავალი 3

საკომისიო ხარჯები მოიცავს:

ანგარიშსწორებები	(2)
უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები	(1)

სულ საკომისიო ხარჯი (3)

7. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

დაარსებიდან
2008 წლის 31
დეკემბრით
დასრულებული
პერიოდისათვის

ხელფასები და პრემიები	2,016
საოპერაციო ლიზინგი	190
მიეღინების ხარჯები	108
ცვეთა და ამორტიზაცია	105
დაცვის ხარჯები	84
სარეკლამო ხარჯები	63
ძირითადი საშუალებების მოვლა-შეკეთება	50
გადასახადები მოგების გადასახადის გამოკლებით	37
საკომუნიკაციო ხარჯები	36
საოფისე მარაგები	30
კომუნალური ხარჯები	18
სხვა ხარჯები	307

სხვა საოპერაციო ხარჯები 3,044

8. მობების გადასახადი

ბანკი საგადასახადო ანგარიშგებას აწარმოებს საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად, რომელიც განსხვავდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოვიქვითვისა და გადასახადისაგან თავისუფალი შემოსავლებიდან გამომდინარე, ბანკი განიცდის მუდმივ საგადასახადო განსხვავებებს.

2008 წლის მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ საგადასახადო 15%-იან განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

დროებითი სხვაობები 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008
დასაქვითი დროებითი სხვაობა:	
სხვა აქტივები	<u>176</u>
სულ დასაქვითი დროებითი სხვაობა:	<u>176</u>
დასაბეგრი დროებითი სხვაობა:	
ძირითადი საშუალებები	(588)
გარე საბალანსო ვალდებულებების რეზერვი	<u>(14)</u>
სულ დასაბეგრი დროებითი სხვაობა:	<u>(602)</u>
წმინდა გადავადებული დროებითი სხვაობა	(426)
დანაკარგის გადატანა მომავალ პერიოდზე	1,097
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები კანონით განსაზღვრული საგადასახადო განაკვეთით (15%)	<u>101</u>
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	<u>101</u>

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2008 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის მდგომარეობით, აიხსნება შემდეგნაირად:

	დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის
ზარალი მოგების გადასახადის გადახდამდე	<u>(732)</u>
კანონით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთი (15%)	(110)
მუდმივი ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი	<u>9</u>
მოგების საგადასახადო ხარჯი	<u>(101)</u>
ზრდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში	<u>(101)</u>
მოგების საგადასახადო სარგებელი	<u>(101)</u>
გადავადებული მოგების საგადასახადო აქტივები	2008
პერიოდის დასაწყისი	-
ზრდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებში მოგება-ზარალის უწყისში ასახული პერიოდისათვის	<u>101</u>
პერიოდის ბოლო	<u>101</u>

9. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში („სეპ“-ი)

	31 დეკემბერი 2008
ფულადი სახსრები	124
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	809
სულ ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სეპ”) არსებული ნაშთები მოიცავდა 6 ათას ლარს, რაც წარმოადგენდა სავალდებულო მინიმალურ სარეზერვო დეპოზიტებს “სეპ“-ში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის უწყისში შეადგენს:

	31 დეკემბერი 2008
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933
მოთხოვნები ბანკებზე ეკონომიკური განვითარებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის წევრ ქვეყნებში (შენიშვნა 23)	172
მინუს სავალდებულო მინიმალური რეზერვი სეპ-ში	(6)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	1,099

10. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008
ვადიანი დეპოზიტები სხვა ბანკებში	4,600
საკორესპონდენტო ანგარიშები სხვა ბანკებში	188
დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი ბანკებიდან მისაღებ მოთხოვნებზე	30
სულ მოთხოვნები ბანკებზე	4,818

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სს საქართველოს ბანკისაგან ბანკის მისაღები მოთხოვნები შეადგენდა ბანკის კაპიტალის 15%-ს.

2008 წლი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურმა დაქვემდებარებამ შეადგინა 4,818 ათასი ლარი.

11. გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008	
	წილი	სამართლიანი ღირებულება
კაპიტალის ფასიანი ქაღალდები: გაერთიანებული ბილინგ ცენტრი	6.25%	<u>54</u>
სულ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები		<u><u>54</u></u>

12. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები

	31 დეკემბერი 2008	
	ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერტიფიკატები	11% - 13%	<u>17,000</u>
სადეპოზიტო სერტიფიკატების დისკონტის გამოკლებით		<u>(189)</u>
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		<u><u>16,811</u></u>

13. ძირითადი საშუალებები

	შენობები და სხვა უძრავი ქონება	ავიჯი და მოწყობილობები	კომპიუტერული და კავშირგაბმულობის მოწყობილობები	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
თავდაპირველი ღირებულებით							
29 იანვარი 2008	-	-	-	-	-	-	-
ზრდა	3,043	329	470	229	204	285	4,560
31 დეკემბერი 2008	<u>3,043</u>	<u>329</u>	<u>470</u>	<u>229</u>	<u>204</u>	<u>285</u>	<u>4,560</u>
დაგროვილი ცვეთა							
29 იანვარი 2008	-	-	-	-	-	-	-
წლის დარიცხვა	5	13	41	33	7	-	99
31 დეკემბერი 2008	<u>5</u>	<u>13</u>	<u>41</u>	<u>33</u>	<u>7</u>	<u>-</u>	<u>99</u>
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი 2008	<u>3,038</u>	<u>316</u>	<u>429</u>	<u>196</u>	<u>197</u>	<u>285</u>	<u>4,461</u>

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ დაუგირავებია ძირითადი საშუალებები.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითად საშუალებებში არ ყოფილა სრულად ამორტიზირებული აქტივები.

14. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008
სხვა არაფინანსური აქტივები:	
ავანსი ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე	3,420
ავანსი არამატერიალური აქტივებზე	108
არამატერიალური აქტივები	995
ავანსი ხარჯებზე	30
სულ სხვა აქტივები	<u>4,553</u>

არამატერი-
ალური
აქტივები

თვითღირებულება

29 იანვარი 2008	-
ზრდა	1,001
31 დეკემბერი 2008	1,001
დაგროვილი ამორტიზაცია	
29 იანვარი 2008	-
წლის დარიცხვა	6
31 დეკემბერი 2008	6
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
31 დეკემბერი 2008	995

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამებსა და ლიცენზიებს.

15. მომხმარებელთა ანგარიშები

მომხმარებელთა ანგარიშები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008
ამორტიზირებული ღირებულებით ასახული:	
ვალიანი დეპოზიტები	929
მოთხოვნისთანავე გასანადგებელი თანხები	369
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი მომხმარებელთა ანგარიშებზე	2
სულ მომხმარებელთა ანგარიშები	1,300

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშებმა შეადგინა 714 ათასი ლარი, რომლებიც წარმოადგენს გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფას.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტთა ანგარიშებმა შეადგინა 1,233 ათასი ლარი, რომელიც ეკუთვნოდა 10 კლიენტს და წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

	31 დეკემბერი 2008
ანალიზი დარგების მიხედვით:	
მშენებლობა	996
ფიზიკური პირები	288
ვაჭრობა	16
სულ კლიენტთა ანგარიშები	1,300

16. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	31 დეკემბერი 2008
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:	
გაწეული მომსახურების ანაზღაურება	77
მიღებული ავანსები	<u>2</u>
	79
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:	
თანამშრომელთა პრემიების რეზერვი	126
გადასახადები მოგების გადასახადის გამოკლებით	<u>53</u>
სულ სხვა ვალდებულებები	<u><u>258</u></u>

17. სააქციო კაპიტალი

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა ხელი მოაწერა გამოსაშვებად და გამოსცა სააქციო კაპიტალი, რომელიც შედგებოდა 31,000 ჩვეულებრივი აქციისაგან, თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარი. 2008 წლის 31 დეკემბერს ბანკის მიერ გამოცემული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა შეტანილი.

18. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით გამოიყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარესაბაღანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავენ სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არიან ასახული ჯგუფის ბალანსში.

ბანკის რისკის მაქსიმალური დაქვემდებარება პირობით ვალდებულებებთან და კრედიტების გაცემის ვალდებულებებთან მიმართებაში მეორე მხარის მიერ გარიგებით გათვალისწინებული ვალდებულებების არ შესრულების და მოთხოვნების გაუფასურების შემთხვევაში, რეზერვი, ან ფასიანი ქაღალდებით უზრუნველყოფილი რეზერვი ამ ინსტრუმენტების მოლაპარაკების ფასის ექვივალენტურია.

ბანკი არასაბაღანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბაღანსო ოპერაციებში იყენებს.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა პირობითი ვალდებულებების დანაკარგების რეზერვი, ვინაიდან ბანკის მიერ გაცემული გარანტიები უზრუნველყოფილ იქნა ვადიანი დეპოზიტებით.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ნომინალური და კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხები შეადგენდა:

პირობითი ვალდებულებები

გაცემული გარანტიები და მსგავსი ვალდებულებები

714

სულ პირობითი ვალდებულებები

714

გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები – ბანკს ჰქონდა კაპიტალური ვალდებულებები სათაო ოფისის მშენებლობასთან დაკავშირებით, რომელმაც 2008 წლის 31 დეკემბრისათვის 600 ათასი ლარი შეადგინა. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მომავალი წმინდა შემოსავალი და დაფინანსება საკმარისი იქნება ამ და მსგავსი ვალდებულებების დასაფარად.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია მნიშვნელოვანი ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე.

სასამართლო დავები – 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ ჰქონია სასამართლო დავები.

გადასახადები – საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში ისეთი მუხლების არსებობის გამო, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი და ასევე საგადასახადო ორგანოების მიერ მიღებული პრაქტიკიდან გამომდინარე კომპანიის საქმიანობისას შემთხვევითი დასკვნების გაკეთებისას იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა. ამგვარმა უზუსტობებმა თავი შეიძლება იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, გაუფასურების და დანაკარგების რეზერვის ფორმირებასა და გარიგებებში ფასის მანქვნებლების საბაზრო დონის დადგენასთან მიმართებაში, განსაკუთრებით კი მოგების საგადასახადო აქტივების შეფასებისას, რომელიც წარმოიქმნება საპროცენტო შემოსავლის გაქვითვის შედეგად, ბანკისათვის საპროცენტო შემოსავლის გადახდის წყაროსთან დაქვითვისას. ბანკი მიიჩნევს, რომ უკვე დაფარა ყველა გადასახადი და ფინანსურ ანგარიშგებაში არ მომხდარა რეზერვის ფორმირება.

საპენსიო გეგმები – თანამშრომლები პენსიებს საქართველოს მთავრობისაგან იღებენ საქართველოს კანონმდებლობისა და ნორმების შესაბამისად. 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა დამატებითი საპენსიო, პენსიაზე გასვლის შემდგომ ჯანმრთელობის, დაზღვევის ვალდებულება, ან კრედიტები არსებულ, ან ყოფილ თანამშრომლებზე.

საოპერაციო გარემო – ბანკის ძირითადი ბიზნეს საქმიანობა ხორციელდება საქართველოში. საქართველოსა და რუსეთის რესპუბლიკას შორის მომხდარი კონფლიქტის გამო ბიზნეს გარემო გაურკვეველია და მუდმივად იცვლება. ბანკის ოპერაციები და აქტივები რისკის ქვეშაა პოლიტიკური, ეკონომიკური და ბიზნეს გარემოს ნეგატიური ცვლილებების გამო, როგორც საქართველოში, ასევე საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციას შორის. ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს რაიმე ჩასწორებას, რომელიც ცვალებადობის შედეგად იჩენს თავს.

უკანასკნელი ცვალებადობა გლობალურ და ფინანსურ ბაზრებზე – ბოლო თვეებში მსოფლიო ეკონომიკამ განიცადა კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრების ცვალებადობა. მრავალი წამყვანი ფინანსური დაწესებულება გაბანკროტდა, შესყიდულ იქნა სხვა ფინანსური დაწესებულებების მიერ, ან მიიღო სახელმწიფო დაფინანსება. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მთავრობამ შესაძლოა გაატაროს ღონისძიებები ეკონომიკური სტაბილიზაციის მიზნით, როგორც გლობალურად, ასევე საქართველოში კაპიტალისა და საკრედიტო ბაზრებზე არსებული არეულობის შედეგად, არსებობს ეკონომიკური გაურკვეველობა როგორც ბანკის, ასევე მისი კონტრაგენტებისათვის კრედიტის გაცემის შესაძლებლობასა და ხარჯვითან მიმართებაში, ასევე ახლო მომავალში ეკონომიკური ცვალებადობის გაგრძელების პოტენციალი, და შედეგად იმის შესაძლებლობა, რომ აქტივები არ იქნება ამოღებული ჩვეული საქმიანობის პროცესში, და შესაბამისად გაელენა ექნება ბანკის მომგებიანობაზე.

19. ოპერაციები ასოცირებულ მხარეებთან

ასოცირებული მხარეები ან ოპერაციები ასოცირებულ მხარეებთან, როგორც ეს განსაზღვრულია საერთაშორისო აუდიტორულ სტანდარტში №24 „ასოცირებული მხარეების გაშიფვრა“, წარმოადგენენ:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ, ერთი ან მეტი შუამავლის მეშვეობით აკონტროლებენ ბანკს, კონტროლდებიან მის მიერ ან ბანკთან ერთად ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს (მათ შორის, მფლობელი კომპანიები, შვილობილი საწარმოები და ერთი ძირითადი საწარმოს სხვა შვილობილი საწარმოები);
- ბ) მეკავშირე საწარმოებს, რომელთა საქმიანობაზე ბანკს აქვს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა და რომლებიც არ წარმოადგენენ ინვესტორის არც შვილობილ და არც ერთობლივ კომპანიას;
- გ) ბანკის, ან მისი მფლობელი კომპანიის უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრებს;
- დ) ა) ან გ) პუნქტში ნახსენები პირების უახლოეს ნათესავეებს;
- ე) მხარეებს, რომლებიც გ) და დ) პუნქტში ნახსენები პირების მიერ კონტროლდებიან, ან ნაწილობრივ კონტროლდებიან, მათი მნიშვნელოვანი გაგვინის ქვეშ იმყოფებიან, ან ხმის უფლების მქონე აქციათა მნიშვნელოვანი პაკეტი, პირდაპირ ან არაპირდაპირ ეკუთვნის იმ ზემოთ ნახსენებ პირებს;

თითოეული ასოცირებული მხარის განხილვისას, ყურადღება ეთმობა კავშირის არსს და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას. ბანკსა და მის ასოცირებულ მხარეებს შორის ჩატარებული ტრანზაქციების დეტალები მოცემულია ქვემოთ:

	31 დეკემბერი 2008	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშების მიხედვით
მოთხოვნები ბანკებზე - დამფუძნებელი	15	4,818
კლიენტთა ანგარიშები - უმადლესი რანგის მენეჯმენტი	(27)	(1,300)

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის მენეჯმენტის ანაზღაურება მოიცავს:

31 დეკემბერი 2008		
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
მოთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია:		
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება	504	3,044

დაკავშირებულ მხარეებთან ტრანზაქციების შედეგად დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ თანხებს:

დაარსებიდან 2008 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდი		
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საოპერაციო ხარჯები		
- მოთავარი ხელმძღვანელი პერსონალის ანაზღაურება	504	3,044

20. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს ტრანზაქციის მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად. წარმოდგენილმა შეფასებებმა შესაძლებელია არ ასახონ თანხები, რომლებიც ჯგუფს შეიძლება მიეღო მისი ფინანსური ინსტრუმენტების პაკეტის ფაქტიური რეალიზაციისას.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია ქვემოთ ბანკის შესაბამის საბალანსო მონაცემებთან ერთად:

31 დეკემბერი 2008		
	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	4,818	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16,811	16,811
კლიენტთა ანგარიშები	1,300	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	79	79

21. რეზერვების საკითხები

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ბანკის მარეგულირებელი კაპიტალის რესურსებს კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის:

	2008 წელი
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:	
29 იანვარს	-
ჩვეულებრივი სააქციო კაპიტალის გამოშვება	31,000
წმინდა ზარალი	(631)
	<hr/>
31 დეკემბერს	<u>30,369</u>
	 2008 წელი
რეგულირების კაპიტალის შემადგენლობა:	
პირველადი კაპიტალი:	
საწესდებო კაპიტალი	31,000
დაგროვილი დეფიციტი	(631)
	<hr/>
სულ საკვალიფიკაციო პირველადი კაპიტალი	<u>30,369</u>
	 <hr/>
სულ მარეგულირებელი კაპიტალი	<u>30,369</u>
	 <hr/>
კაპიტალის კოეფიციენტები:	
1 რივის კაპიტალი	275%
სულ კაპიტალი	275%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ჯგუფისგან მოითხოვს მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას (იხ. ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი) მთლიანი კაპიტალის 8% და პირველადი კაპიტალი 4% რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივებისა.

კოეფიციენტის დათვლა გახორციელდა ბაზელის კომიტეტის მიერ განსაზღვრული პრინციპების მიხედვით.

22. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს საწარმოს მუშაობის უწყვეტობის პრინციპის საფუძველზე გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ბანკის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება გამოშვებული კაპიტალისა და დაგროვილი დეფიციტისაგან, როგორც მოცემულია კაპიტალში ცვლილებების უწყისში.

აქციონერთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ერთხელ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და თითოეული კაპიტალის კლასთან დაკავშირებულ რისკს. ხელმძღვანელთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ჯგუფი ახორციელებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურის დაბალანსებას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვების და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

23. რისკების მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვის საკითხი ფუნდამენტალურია როგორც საბანკო ბიზნესისათვის, ასევე ბანკის ოპერაციებისათვის. ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია:

- საკრედიტო რისკი
- ლიკვიდურობის რისკი
- საბაზრო ცვალებადობის რისკი

ბანკი აღიარებს, რომ მნიშვნელოვანია რისკის მართვის ეფექტური პროცესების არსებობა. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რაც არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეძლებს შეასრულოს ვალდებულება და შედეგად მეორე მხარეს მიაღებოს ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში.

სადაც მართებულია, გარანტიების გაცემის შემთხვევაში ბანკი იღებს უზრუნველყოფას.

კრედიტის გაფართოების ვალდებულება წარმოადგენს გარანტიებს ან აკრედიტივებს. გარე-საბალანსო უწყისის ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან, შეასრულოს საკონტრაქტო პირობები. რაც შეეხება კრედიტის გაფართოების ვალდებულების საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა დანაკარგის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, რადგან კრედიტის გაფართოების ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი, გამომდინარე კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო სტანდარტების დაცვიდან. ბანკი აკონტროლებს გარე-საბალანსო საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

მაქსიმალური დაქვემდებარება

ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზე.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო აქტივების მაქსიმალური საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას. საბალანსო უწყისში ფინანსურ აქტივებზე მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ფინანსური გარანტიებისა და სხვა გარე საბალანსო აქტივებისათვის საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალური დაქვემდებარება, წარმოადგენს თანხას, რომელიც ბანკმა უნდა გადაიხადოს საგარანტიო მოვლენის დადგომის შემთხვევაში.

2008 წლის 31 დეკემბერი:

	მაქსიმალური დაქვემდებარება	გაქვითვა	წმინდა დაქვემდებარება გაქვითვის შემდეგ	ჩადებული უზრუნველყოფა	წმინდა დაქვემდებარება გაქვითვისა და უზრუნველყოფის შემდეგ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	4,818	-	4,818	-	4,818
დაფარვის ვალდებულებები ინვესტიციები	54	-	54	-	54
დაფარვის ვალდებულებები ინვესტიციები	16,811	-	16,811	-	16,811
გაცემული გარანტიები	714	-	714	714	-

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდებიან მიმდინარე საკრედიტო რეიტინგის მიხედვით, რომელიც გამოსცა შიდა სააგენტო “Fitch”-მა. უმაღლესი შეფასება არის ააა. საინვესტიციო ფინანსურ აქტივებს გააჩნიათ შეფასება ააა-დან ბბბ-მდე. ფინანსური აქტივები, რომელთა შეფასებაც ბბბ-ზე ნაკლებია კლასიფიცირდებიან, როგორც სპეკულატიური ზღვარის მქონენი.

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის კუთვნილი ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასებელი	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	172	-	16	4,630	4,818
დაფარვის ვალდებულებები ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვალდებულებები ინვესტიციები	-	-	-	-	16,811	-	16,811

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებზე. დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი კრედიტის ლიმიტისა და კრედიტუნარიანობის დაცვა.

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივები არ არის არც გაუფასურებული და არც გადავადებულია.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (“ALMC”) აკონტროლებს რისკს კანონმდებლობაში და აფასებს მის გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. აღნიშნული მიდგომა საშუალებას აძლევს ბანკს, მინიმუმამდე დაიყვანოს საქართველოში საინვესტიციო გარემოს რყევადან გამომდინარე პოტენციური დანაკარგები.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	სხვა არა ეგთო-ს ქვეყნები	ეგთო-ს ქვეყნები	31 დეკემბერი 2008 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები				
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933	-	-	933
მოთხოვნები ბანკების მიმართ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	4,630	16	172	4,818
დაფარვის ვადაზე ფლობილი ინვესტიციები	54	-	-	54
	16,811	-	-	16,811
სულ ფინანსური აქტივები	22,428	16	172	22,616
ფინანსური ვალდებულებები				
კლიენტთა ანგარიშები	1,300	-	-	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	79	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,379	-	-	1,379
წმინდა კოზიციის	21,049	16	172	

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (“ავმკ”) აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს, ვადიანობის ანალიზის, და ბანკის სტრატეგიის შემუშავებით შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდურობის კონტროლირება ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულის ბაზარზე ფულადი სახსრების დინების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ბანკი ანხორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივ-პასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანადღებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორის და სხვა სახესო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განადღება მოთხოვნის დონის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

შემდგომ მოდის ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

(ა) ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობა, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ ვალდებულებებზე (სესხი ძირითადი თანხა და პროცენტი) ადრეული თარიღით, როდესაც ბანკმა უნდა გამოისყიდოს ვალდებულება, და

(ბ) დადგენილი ვადა ფინანსური აქტივის ვადიანობამდე, რომელიც დაანგარიშებულია არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობისას ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით), მიღებული იქნება ამ აქტივებზე კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვადიანობაზე დაყრდნობით, იმ შემთხვევების გამოკლებით როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოდინებას ვარაუდობს სხვადასხვა დროს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ლიკვიდურობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას.

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური აქტივები							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	4,818	-	-	-	-	-	4,818
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	11,950	4,861	-	-	-	-	16,811
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური აქტივები	16,768	4,861	-	-	-	54	21,683
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	933	-	-	-	-	-	933
სულ ფინანსური აქტივები	17,701	4,861	-	-	-	54	22,616
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტთა ანგარიშები	372	91	837	-	-	-	1,300
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები	372	91	837	-	-	-	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	58	-	-	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	393	149	837	-	-	-	1,379
ლიკვიდურობა	17,308	4,712	(837)	-	-	-	
სარგებლის ჯამური მგრძობიარობა	16,396	4,770	(837)	-	-	-	
სარგებლის ჯამური პროცენტული მგრძობიარობა	16,396	21,166	20,329	20,329	20,329		
ჯამური პროცენტული სარგებლის მგრძობიარობის შეფარდება მოლიან აქტივებთან	51%	66%	64%	64%	64%		

ლიკვიდურობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფასს 7-ის შესაბამისად. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ბალანსში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს, რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ არის ასახული ბალანსში.

	შეწონილი საშუალო ეფექტური საპროცენ- ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2008 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები:								
კლიენტთა ანგარიშები	6.72%	372	92	869	-	-	-	1,333
სულ პროცენტული სარგებლის მომტანი ფინანსური ვალდებულებები		372	92	869	-	-	-	1,333
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		21	58	-	-	-	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები		393	150	869	-	-	-	1,412

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და სხვა ფასების დადგენის რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ბანკი. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ექვემდებარება ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALMC) აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჯას. ბანკის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობიარობა

საპროცენტო განაკვეთის სამართლიანი ღირებულების რისკებს ბანკი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვალებადობის შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძობიარობას საპროცენტო განაკვეთის სამართლიანი ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ბანკის წამყვან ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე აქტივების ღირებულებაზე დაფუძნებით 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2008 წლის 31 დეკემბერი	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:		
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	122	(122)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	349	(349)
ფინანსური ვალდებულებები:		
კლიენტთა ანგარიშები	(18)	18
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	453	(453)

გავლენა აქციონერების კაპიტალზე:

	2008 წლის 31 დეკემბერი	
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:		
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	104	(104)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	296	(296)
ფინანსური ვალდებულებები:		
კლიენტთა ანგარიშები	(15)	15
წმინდა გავლენა აქციონერების კაპიტალზე	385	(385)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება პრევალირებული უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ პოზიციაზე და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ბანკის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვალებადებადობასთან წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1,6670 ლარს	ევრო 1 ევრო = 2.3648 ლარს	31 დეკემბერი 2008 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები სებ-ში	830	22	81	933
მოთხვნები ბანკების მიმართ	4,630	187	1	4,818
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	16,811	-	-	16,811
სულ ფინანსური აქტივები	22,325	209	82	22,616
ფინანსური ვალდებულებები				
კლიენტთა ანგარიშები	1,046	194	60	1,300
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	21	58	-	79
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,067	252	60	1,379
ღია საბალანსო პოზიცია	21,258	(43)	22	

საგაფრთხო რისკის მგრძობიარობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძობიარობას 10%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარს ლართან მიმართებაში. 10% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს მენეჯმენტის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებულ უცხოურ ვალუტის დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 10%-იანი ცვლილებით.

გაველენა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2008 წლის 31 დეკემბერი	
	ლარი/აშშ დოლარი +10%	ლარი/აშშ დოლარი -10%
გაველენა მოგებასა და ზარალზე	40	(40)
გაველენა კაპიტალზე	34	(34)

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას ძირითად დაშვებებში, ხოლო სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გავითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არახაზოვანია და უფრო დიდი, ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს რომ ბანკის აქტივების და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იჩენს თავს. მაგალითად ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიური გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები საბალანსო უწყისში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხებიან. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.